

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

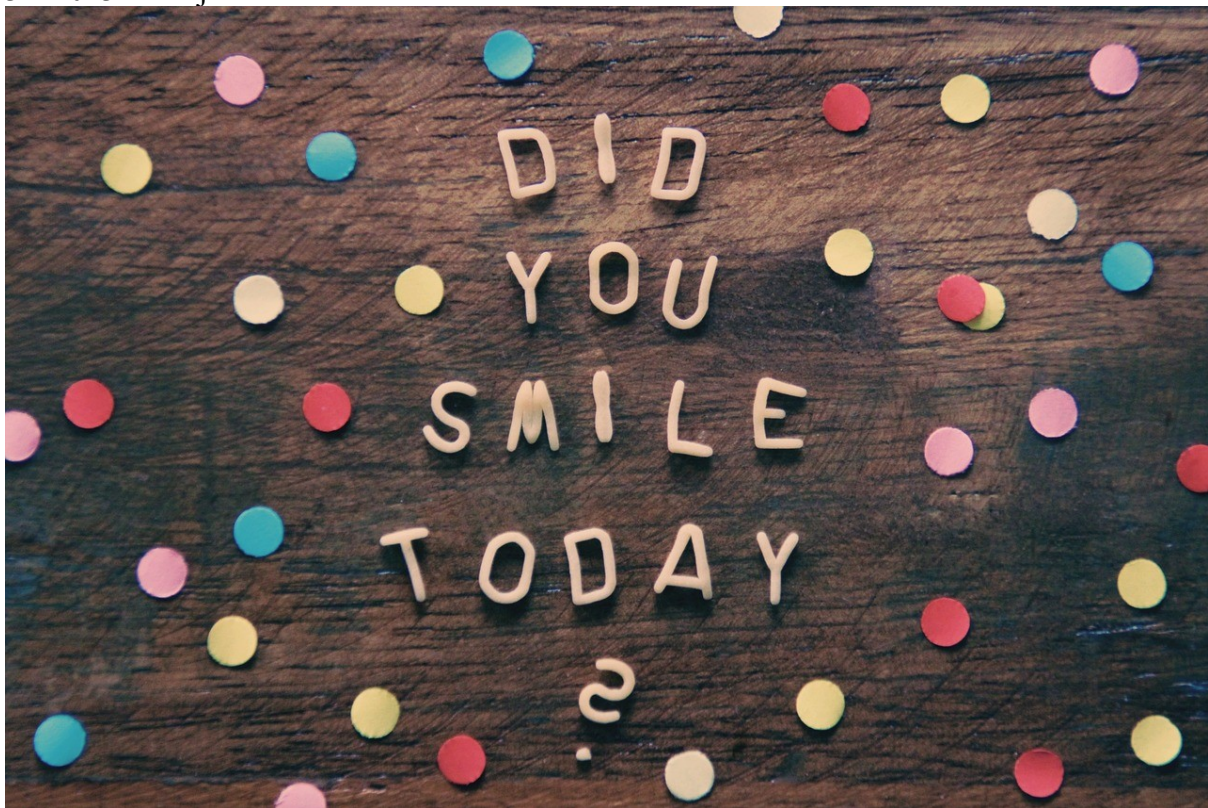
To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Huhtala, S. & Tapani, A. (2023) Saako (työ)elämässä höntsäillä? TAMK-blogi, 3.2.2023.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/tyoelama/saako-tyoelamassa-hontsailla/>

Saako (työ)elämässä höntsäillä?

3.2.2023 — Arja Hautala

Toimitimme yhdessä vuonna 2020 Ammattikasvatuksen aikakauskirjan teemanumeroa. Toimitustyön yhteydessä tutustuimme Höntsä – Silta eteenpäin! -hankkeeseen. Hankkeen tavoitteena oli tukea 16–25-vuotiaiden nuorten sosiaalista vahvistamista tarjoamalla yhdenvertaista harrastustoimintaa.

[Höntsä – Silta eteenpäin! -hankkeessa](#) lisättiin liikettä, luovaa tekemistä ja yhteisöllisyyttä oppilaitoksissa ja vapaa-ajalla. Meitä viehätti tuo höntsä-sana, ja otimme sen keskinäiseen kielenkäyttöömme. Saatoimme toivottaa toisillemme ”höntsästi onnea”, tsemppata toisiamme ”höntsä auttaa”, tai sopia yhteisistä työkuvioista ”voisin pitää sun ryhmälle luki- ja matikkahöntsää”.

Kun Vuoden nuori taiteilija 2023 julkistettiin, Annukka totesi taiteilijan äidille Sissille, että ”ei oo poika paljon tainnut höntsäillä”, johon Sissi vastasi, että ”mä kyllä luulen, että juuri höntsäilemällä poika on tuohon päätenyt”. Tästä meille heräsi tarve selvittää ja määritellä ”höntsä”. Mitä me sillä oikein tarkoitamme, ja tarkoitammeko ihan eri asioita? Ja mikä kaikki voi olla höntsää? Voiko työ olla sitä? Onko höntsä yhtään mitään, vai onko koko elämä höntsää? Onko höntsä hyvä vai huono asia?

Pohdintaa höntsästä työelämän kehyksessä

[Arkikielessä](#) höntsä määritellään leikkimieliseksi, sellaiseksi, mitä ei tehdä täysin [vakavissaan](#), vaan lähinnä [huvin](#) vuoksi. Suomen murteiden sanakirjan neljännessä osassa (julkaistu toistaiseksi vain painettuna) on kymmenkunta *hönts*-alkuista, etupäässä

itämurteista tallennettua sanaa. Esimerkiksi verbit *höntsätä*, *höntsytä* ja *höntsöttää* kuvaavat huolimattontaa, holtittontaa tekemistä: *Sitä nauroat ihmisiä sijatkaa ko heä höntsyveä tuos tiel* (Viipurin läänin Pyhäjärvi).

Voiko tai saisiko työelämä olla välillä höntsiä tai höntsiäilyä, voisiko siis työssä olla myös kivaa ja mukavaa, jopa holtittontaa tekemistä. Vai onko asiantuntijatyö samaa kuin ryppyotsaisuus: mitä parempi asiantuntija, sitä syvemmät otsarypyt, niinkö se menee. Voisiko käytävällä tanssahdella, vihellellä ”punaisia lehtiä” niin kuin kollegamme joskus ”vanhoina hyvinä aikoina” TAMKin D-siivessä teki. Saako töissä nauraa ja työstä nauttia?

Jos me sanoisimme, että lähdenpä töihin höntsiäilemään, pitämään hauskaa, miltä se kuulostaisi? Nykyaikana pohdimme myös työstä palautumista, jossain kohtaa myös [työssä palautumista](#). Auttaisikohan työpäivän aikaiseen palautumiseen, että ottaisimme itsemme ja toisemme hieman kevyemmin.

Rentoa ja pingottamatonta kohti?

Kaiken kaikkiaan useimmat ”höntsiä-sanat” viittaavat rentoon, pingottamattomaan, päämäärättömäänkin tekemiseen, jota entisaikoina on pidetty lähes yksinomaan paheksuttavana. Ankaran kilpailuhenkisestä asenteesta halutaan vapautua liittämällä *höntsiä*-sanaperheeseen mielikuvia iloisesta [ryhmäliikunnasta](#). Ja vakavasti puhuen, myös alussa mainittu Höntsiä-hanke on myös julkaissut tieteellistä tutkimusta [ammattillisen koulutuksen yhteisöllisyyteen](#) liittyen.

Enemmän kysymyksiä, enemmän pohdintoja. Millaista työelämää haluamme osaltamme olla luomassa: päämäärätietoisien moitteetonta vaiko paheksuttavasti iloista mielikuvituksellista. Olisiko teillä hetki aikaa höntsiäillä?

Kirjoittajat:

Sissi Huhtala, lehtori, emerita

Annukka Tapani, yliopettaja, Pedagogiset ratkaisut ja kulttuuri, TAMK

Kuva: Pixabay